Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Flores vltimarum voluntatu[m] non sine sudore collecti p[er] d[omi]n[u]m Rolandinu[m] Bononie[n]sem Juris vtriusq[ue] p[ro]fessore[m] opti[m]e meritu[m] Annexo in calce peculiari quoda[m] ...

Rolandinus <de Passageriis>

Parrhisiis, 1514

De extraneis et voluntarie instituendis. Rubrica xx

urn:nbn:de:bsz:31-115460

Visual Library

Exheredari parẽtes a liberis ꝑ pꝰ q̃t et q̃s cauſas poſſint.

heredare parentes ſuos. que omnes enumerantur in dicto §. et hec quidem. vſqꝫ ad. d §. ſi tales. Prima eſt ſi de crimine eũ accuſauerit: excepto crimine leſe maieſtatis. Secunda ſi vite filij parens fuerit inſidiatus. Tertia ſi vxori aut concubine filij pater ſe cõmiſcuerit. Quarta ſi parens filiũ teſtari in quo poterat ꝓhibuit Quinta ſi parẽs nõ egit curã filij cum eſſet furioſus. Sexta ſi filiũ captuꝫ a ſarracenis non redemit parens. et ſi moriẽ inteſtatus filiꝰ parens nõ ſuccedet: ſed eccleſia. et dabunẽ bona eiꝰ ꝓ redẽptione captiuoruꝫ. Septima cauſa eſt ſi filius ſit orthodoxꝰ. parens vero nõ catholicꝰ. Unde verſus. Sed

Verſꝰ.

pater ex ſeptẽ. ſi nati ſpernit honorẽ. Hunc accuſabit. dira venena dabit. Teſtari vetat. aut vxorem diligit eius. Non redimit captum. dum furit odit euꝫ. ¶ An

Legitima parẽtũ an ſit hodie aucta ſicut filioꝝ.

autem legitima parentũ ſit hodie aucta: ſicut legitima filiorũ: quero: glo. in auctẽ. nouiſſima. C. de inoffi. teſta. tenet ꝙ ſic. ideꝫ tenet glo. in auten. de triente et ſemiſſe in. ij. colũ. in verbo: hoc obſeruãdo colla. iij. et glo. in verbo: compenſent. in. §. de nepotibus: per illum tex. in aucten. quibus modis natu. effi. ſui. col. vi. ⁊ hoc ſequũẽ cõmuniter doctores. ¶ Itẽ que

Legitimã an parens hodie hr̃e debeat neceſſario iure iſtitutiõis.

ro an pater debeat hodie habere legitimaꝫ iure inſtitutionis: ſicut in filijs dictũ eſt. ſ. in rubri. de legitimis triũ libe. Bartho. in dicta aucten. nouiſſima. C. de inoffi. teſta. mouet hanc queſtionẽ: vbi cõcludit ꝙ nõ: ſꝫ ſufficit quoquo re licti titulo. Sꝫ idẽ Bartho. in aucten. de triẽte ⁊ ſemiſſe: prope fi. princi. colla. iij. et etiã in auctẽ. vt cum de ap. cog §. ſiue igitur. col. viij. ꝯcludit: ꝙ immo debet habere iure inſtitutionis: ſicut filius: ⁊ hoc tenet Iaco. de belui. in dicta aucten. vt cũ ap. §. aliud. et tenet etiam. Imo. in. l. his verbis. in fi. principij. ff. de heredi. inſti. et in l. i. §. ſi ex fundo. eo. ti. in verſi. iuxta predicta. ⁊c. ita refert et tenet etiam Ange. arc. in. §. igitur quartam. inſti. de inoffi. teſta. idem tenet Sali. in dicta aucten. nouiſſima. ⁊ poſt eum Iaſon maij. in additio. ad Chriſto. por. iſti. de inoffi. teſta. §. fina. Gerardus mulert.

¶ De extraneis et voluntarie inſtituendis. Rubrica. xx.

Habes itaqꝫ ꝑſonas vtriuſqꝫ linee aſcẽdẽtis ſcilicet et deſcẽdẽtꝫ neceſſario iſtiduẽdas vl' exheredãdas: vt teneat teſtamẽtũ. Sed qm̃ cetere alie ꝑſone que ſunt ď linea collaterali dicuntur extranei heredes: et volũtarie inſtituunẽ: iccirco de ipſis extraneis heredibus videamus. Igitur ſi illũ vel illos quem vel quos habeo legitimos deſcendentes vel aſcendentes meos inſtituendos vel exheredandos: inſtituam quideꝫ non in vniuerſo: ſed in parte vl' re certa: tunc extraneũ in reſiduo bonorũ meoruꝫ vniuerſalem heredem inſtituere potero. Nam ſi non inueniretur vniuerſalis: tunc is qui eſſet inſtitutus in parte vel in re certa: haberetur pro vniuerſali vt. l. i. §. ſi ex fundo. ff. de heredi. inſtitu. Iteꝫ ſi dictos filios meos legitimos oẽs exheredauero. et tunc extraneum inſtituam. aliter enĩ nõ valeret teſtamentũ in quo non eſſet heredis inſtitutio. vt inſtitu. de fideicõmiſſa. here. §. i pri(mis.

Teſtamẽtum an ⁊ qñ valeat ſine heredis inſtitutione.

¶ Additio. Circa hoc an valeat teſtamentum ſine heredis inſtitutione potes di-

ſtinguere: q₂ aut conſtat teſtatorē
voluiſſe facere teſtamentū et non
valet niſi ibi ſit heredis inſtitutio
vt. ff. de iure codicil. l. i. Aut con=
ſtat ꝙ voluit legare et fidei cōmit
tere. ⁊ tunc valet ſine herede ſcri
pto. vt in. §. ꝑterea. inſti. de fidei=
cō. here. aut eſt dubiū: et tūc ſi fa=
cit mentionē de herede videt᷑ vo=
luiſſe facere teſtamētū. ⁊ hoc caſu
ſine herede non valeret teſtamen
tū vt. d. l. i. et. ff de teſta. l. is qui. et
C. eo. nō codicillū. Idē quādo fa
cit aliquā exheredationē. nā tūc ī
dubio voluit teſtari cū exhereda=
tio nō niſi teſtamēto fieri poſſet. §.
codicillis autē. inſti. de codicil. et
l. nō codicillū. §. alle. et ſic ſine he
redis inſtitutione / qđ eſt caput te
ſtamēti non valet teſtamentū. l. fi.
ff. de codicil. et in. d. §. in primis.
Gerardus mulert.

¶ Itē quādo nullū habeo libero
rū vel parentū predictorū ad he=
redis extranei inſtitutionē₃ acce=
dā: ſiue ſit natural' me⁹ ſiue aliqs
de collateralib⁹: ſiue alia q̄cunq₃
ꝑſona. Sed qm̄ inter extraneas
ꝑſonas quedā ſunt que īſtitui nō
poſſunt. nec ex aliquo capere te=
ſtamento. iccirco de illis videndū
eſt: q₂ per cōſequēs apparebit ce=
teras alias poſſe inſtitui.

¶ Additio. Facit. l. cū pretor. ff.
de iudi. ⁊. l. ex eo. ff. đ teſti. et. xxv.
diſtin. qualis. Gerardus mulert.

Hḗdes inſtitui q̄ nō poſſint.

¶ Itaq₃ inſtitui nō pn̄t deporta=
tus ꝓpter aliqđ delictū in inſulā:
q₂ peregrinus eſt. i. nō in ciuitate
vt. C. de here. iſti. l. i. Itē dānat⁹
in metallū: q₂ pene ſeru⁹ effectus
eſt. vt. ff. de his que pro nō ſcrip.
habent᷑. l. ſi in metallum.

¶ Additio. Hoc verū niſi ei ſit re
lictū in cauſam alimētorū: hoc eni
capere poſſet. d. l. ſi qs in metallū
⁊. l. is cui. ff. de ali. ⁊ ciba. le. ſicut
et in ſpurio. §. rubri. ij. proxime
dixi. Gerardus mulert.

¶ Itē heretici q₂ tāq₃ crimine le
ſe maieſtatis tenent᷑: ⁊ cū alijs ho
minib⁹ nichil ex legibus vel mori
bus habent cōmune. vt. C. de he=
reticis. l. manicheos. Itē baptiſ=
matis iteratores q₂ ſpecies here=
ſis eſt ſanctū baptiſma iterare. vt
C. ne ſctm̄ baptiſma iteret᷑. l. nulli
et de apoſta. l. hij qui. Itē apoſta
te q̄ noīe chriſtianitatis imbuti ſa
crificia poſtea fecerint idolis per
ꝓditionē diuini miniſterij in pro=
phana migrādo: vt. d. l. hi. q̄. Itē
collegia illicita. i. nō habētia ſpe=
ciale priuilegiū eo ꝙ nō ſunt a ſe=
natu vl' pricipe approbata. vt. C
de here. inſti. l. collegiū. Itē ince=
ſtuoſus. i. ſpurius teſtatoris ab eo
inſtitui nō pōt. vt in auc. qui. mo.
natu. effi. ſui. §. vlti. colla. vi. de q̄
dic. vt. §. ij. rubri. proxime dictum
eſt. Item mulier que nubit infra
tempus luctus. vt. C. de ſecun.
nup. l. i. et in auc. de nup. §. prime
ſiquidē nuptie. col. iiij. iure tn̄ ca=
nonico hec pena abolita ē. mulier
eni ſm̄ Paulū₃ ſoluta a lege viri
cui vult nubat in dn̄o. vt ī epiſto=
la. i. ad Corintheos. c. vij. et ex̄ de
ſecū. nup. c. pe. et fina.

Mulier nubens ītra tp̄s luct⁹ an hodie īcurrat penas legales.

¶ Additio. Nota ꝙ hec eſt cōis
opinio doctorū ꝙ pēa q̄ īminebat
mulieri de iure ciuili ꝓpter feſti=
nationē: q₂ nubit infra tēp⁹ luct⁹
eſt hodie ſublata de iure canonico
per d. c. pe. ⁊ fi. Sed penam quā
patitur quia nubit ſecūdo de qua
in. l. femine cum ſequentibus. C.
de ſecun. nup. non eſt ſublata ho=
die. ita notent cōmuniter ſcriben
tes in. d. l. i. C. de ſecū. nup. et In=
no. ⁊ Io. and. in. d. c. pe. et fina. et
Ang. are. in. §. legari inſti. de leg.
Uide de hac materia lati⁹ ꝑ dn̄m
Panor. in. d. c. fina. de ſecū. nup.
Adde ꝙ mulier pariens intra tē
pus luct⁹ / ſi modo indubitatū ſit
ſobolem hanc ex defuncto nō exi
ſtere: nō eſt capax hereditatē₃ aut

aliculus legati vel donatiōis cau
ſa mortis. auten. hiſdem penis.
C. illo. titu. idez ſi non pariat ſed
ſtuprū committat. vt. dicit glo. in
d. auctē. hiſdem penis. Non enī
debet plus habere caſtitate luxu=
ria. vt eſt tex. in auctē. de reſtitu.
et ea q̄ parit in. xi. mēſe ꝓpe finē.
col. iiij. vñ ſumpta eſt ſupradicta
auctē. qđ nota cōtra petulātes et
laſciuas iſtas viduas. ⁊c̄. G. m.
¶ Itē incerta pſona inſtitui non
poteſt: qꝫ certus debet demōſtra
ri heres. vt. ff. de here. inſti. l. quo=
tiēs. in prin. et. §. heres auctē. ⁊. e.
titu. l. in tēpus. §. quotiēs. ſꝫ hoc
fallit in pauperibus chriſti/ quilꝫ
incerti ſint/ tñ ſi inſtituant diuini
iuris et pietatis ītuitu tenet inſti
tutio. vt. C. de epiſ. et cle. l. id qđ.
et. l. nulli. ⁊. l. ſi qs ad declinādam
¶ Additio. De hac materia lati⁹
dictū eſt. ſ. i ru. heredis īſtitutio
in qua vlti. volun. ⁊c̄. Gerar. mu.
¶ Itē ſeruus accuſat⁹ de adulte
rio cū domina ſua cōmiſſo: q̄ etiam
dña de codē crimine fuerit accu=
ſata: ab ipſa dña inſtitui nō poteſt
vt iſti. de here. iſti. §. eſt aūt caſus.
¶ Additio. Perſonas. ſ. p dñm
Rolādinū noīatas enumerat glo.
inſti. de lege. §. legari. ¶ Adde ſu=
pradictis dānatū ad mortem qui
ſeruus pene efficit. l. quod ad ſta
tū. et. l. qui vltimo ff. de penis. et
l. eius qui. §. penul. ff. de teſtamē.
Adde etiam fratres minores cle.
exiui. §. cū enim ad veritatem. de

Fratribus minoribus quēadmodum relinqui poſſit.

verbo. ſigni. Aduerte tamē q̄ fra
tribus minoribus ꝓ alimentis re
linqui poteſt: quia poti⁹ in facto
q̄ꝫ i iure ꝯſiſtit. ita dicit Bartho.
in. l. legatū. p illū textū. ff. de capi
tis dimi. idem Bar. i. l. quidā ſūt
ſerui. ff. de penis. et idē i. l. ſeruos
ff. de alimen. et ciba. lega. quod li=
mita ſm eundē in. d. l. legatū. niſi
eſſet annuū. nam hoc capere non
poſſent: qꝫ habet aliquid ꝓprieta
tis. Et nota q̄ licet ꝓ relictis ipſi
fratres minores nullā actionē ha
beant/ cū in iudicio ꝓ tēporali re
cē nō poſſint. d. cle. exiui. §. veruꝫ
etiā. officio tñ iudicis ꝯpelluntur
heredes ſoluere. ar. l. quitus. ⁊ ibi
hoc tenet Bar. ff. de annuis lega.
et idē Bar. in. l. nec quicq̄ꝫ. §. ob=
ſeruare. ff. de offi. proconſul. ⁊ le.
vide lati⁹ p eūdē i. l. ciuitatib⁹. ff.
de lega. i. vbi ſic diſtiguit cū q̄rit
qualiter poſſet peti relictū fratri
bus minorib⁹. Aut eſt relictū eis
pro corꝑ alimētis/ ſeu alijs neceſſi
tatib⁹: ⁊ tunc pōt petere ſindicus
cōis: et etiā q̄libet de populo. pro
quo allegat. d. l. ciuitatib⁹. ⁊. §. ſin
autē. in auctē. de eccle. titu. col. ix
poteſt etiam iplorari officium iu
dicis. vt i. d. l. ſeruos. ff. de alimē.
et ciba. le. Si vero fratribus eſſet
aliquid indeterminate relictū tūc
videtur relictū pro ſuis neceſſita=
tibus. et in hoc iudex etiam ſecu=
laris ſuū poteſt officiuꝫ exhibere
vt in decretali Nicolai: q̄ incipit
exijt qui ſeminat. §. ad hec qꝫ fra=
trib⁹. de verbo. ſig. li. vi. Itē ad=
de q̄ licet nō valeat inſtitutio qñ
ipſi fratres minores ſunt inſtitu=
ti. vt. ſ. valet tamē qñ inſtituitur
eccl'ia fratrū minoꝝ vt vult Bar.
vbi. ſ. in pn. per illū textuꝫ Vide
de materia iſta latius per eūdem
Bar. in tracaatu ſuo minoricarū.
Itē adde dānatū ad ꝑpetuū car=
cerē i. d. l. ſi i metallū. ff. p his q̄. p
nō ſcrip. habē. Et nota q̄ relictū
iſtis nō aufert p fiſcū. cū ſint peni
tus icapaces. d. l. ſi i metallū. ⁊ ibi
Bartho. ⁊ idē bar. in. l. i. C. de he
re. inſti. vbi reprobat glo. fina. que
vult q̄ relictuꝫ deportato aufera
tur per fiſcū. vbi etiaꝫ idem Bar.
tractat. An exbannitus poſſit he
res inſtitui. de quo lati⁹ p Ange.
areti. in. §. cum autē. inſti. quibus
mo. ius pa. poteſta. ſolui. vbi reci
tat concluſionē Bartho. et ſubiū

git opinionem. Sali. aliter dicen
tis ꝙ Bartho. ſubdit tamẽ i fine
nõ recedẽdũ in iudicando et con=
ſulendo ab opinione bartho. que
eſt ꝙ huiuſmodi bãniti non equi
parãtur deportatis: quia vt dicit
nõ perdũt iura cõmunia: ſed ſolũ
iura municipalia ſue ciuitatis/ ẽt
ſi eſſent banniti cuꝫ publicatione
bonoꝝ. ita vult Jaco. de are. in. l.
ex facto. §. ex facto. ff. ad trebel.
ꝛ alij quos citat idẽ Ange. vbi. ſ.
hinc cõcludit Bar. in dicta. l. i. ꝙ
ſi teſtamentum fieret ſm formaꝫ
ſtatuti ciuitatꝫ: vel ex ſpeciali pꝛi
uilegio ciuitatis. vt. C. de teſtamẽ
tis. l. ſi non ſpeciali/ ꝙ ex bannitis
talis ex tali teſtamẽto capere nõ
poſſet: quia perdit ea que ſunt il=
lius ciuitatis. idem dicit de here=
ditatibus que differuntur ex foꝛ=
ma ſtatuti illius ciuitatis. ſed ſi te
ſtamentuꝫ eſt validum de iure cõ
muni: vel hereditas deferatur ab
inteſtato de iure cõmuni cuꝫ ipſe
retineat ea que ſunt iuris cõmu=
nis poſſit capere: forſan tamen vt
dicit idẽ Bar. poſſit cõmune ſibi
auferre tanꝙ ab indigno: cũ alijs
ſcilicet quãdo omnino capere non
poſſit remaneret hereditas peneſ
venientes ab inteſtato per ea que
ſupꝛa dicta ſunt. de quo vide ple=
ne ꝑ glo. et bartho. et alios ſcribẽ
tes in. l. hereditas. C. his qui. vt
indig. An autẽ remanere debeat
eo caſu. et etiã alijs ſuperioꝛibus
cuꝫ onere aut ſine onere ꝗro Et
videtur dicendũ ꝙ ſine onere: cũ
pro nõ ſcripto habeaṫ. d. l. ſi i me
talliũ. et. l. vnica. §. in pꝛimo itaqꝫ
C. de caduc. tollen. nec obſtat. l. fi
na. ff. de his que pro non ſcriptis
habentur. vbi dicitur ꝙ quis ſibi
aſcripſerit ſi alij reſtituere a teſta
toꝛe iuſſus eſt cum onere fideicõ=
miſſi id apud heredem remanet
quamuis pro nõ ſcripto eſſet. ꝛc.
q2 ibi non pꝛopꝛie eſt pro non ſcri
pto ſicut capitur in dicto. §. in pꝛi
mo itaqꝫ. nam ibi capitur pꝛo nõ
ſcripto quando perſona cui reli=
ctũ eſt deficiebat: ſicut in ſuperio
ribus caſibus etiã dici poteſt. naꝫ
depoꝛtatus dãnatus ad moꝛtẽ et
ceteri de quibus ſupꝛa pꝛo defici
entibus et moꝛtuis reputantur.
In contrario vero nõ ſic: quia ibi
ex alia cauſa deficiebat relictum:
quia ſibi aſcripſit in teſtamẽto: et
ſic habetur pꝛo non ſcripto: quia
ipſi nõ debetur. non autẽ pꝛopꝛie
ſicut i dicto. §. in pꝛimo. eodẽ mõ
reſponderi poteſt ad. l. i. ff illo ti=
tu. ſcilicet de his que pꝛo nõ ſcri=
ptis. Hinc dicit notabiliṫ Bar.
in dicta. l. fina. ꝙ ſi alicui corã du
obus teſtibus aliquid relictũ fue=
rit: et is grauatus eſſet id reſtitue
te eccleſie vel pauperibus: iſtud
relictuꝫ eſt ꝓ nõ ſcripto: quia iſte
pꝛimus non poteſt exigere cuꝫ de
ficiat ſolẽnitas. vij. vel. v. teſtiuꝫ.
Et ſic iſtud remanet penes here=
dẽ. l. ſi veritatꝫ. C. de fideicõmiſ.
tamẽ cũ ſuo onere. cõſtat enim ꝙ
relicta ad pias cauſas valent cũ
duobus teſtibus. c. relatũ. i. de te=
ſta. pꝛo quo facit optime ſm eun=
dem Bar. dicta. l. fina. Et nota ꝓ̄
dicta ad limitationem. d. §. in pꝛi=
mo itaqꝫ. Gerardus mulert.

Relicta ad pias cauſas valent corã du obus teſtibus.

¶ Cetere autẽ ꝑſone poſſunt in=
ſtitui in teſtamẽto: et ex teſtamẽ=
to capere. ſic ergo inſtitui poteſt
homo liber et ſeruus tã pꝛopꝛius
ꝙ alienꝰ preterꝙ i caſu pꝛedicto.
Itẽ paterfa. et filiuſfa. mutꝰ: ſur
dus: furioſus: pꝛodigus: pꝛiuatꝰ/
miles/ honoꝛatus/ laicus: clericus
monachus/ ciuitas/ imperatoꝛ/
imperatrix/ fiſcus/ eccleſia/ locus/
quilibet maioꝛ/ minoꝛ/ poſthu=
mus/ etiam alienus. Item pau=
peres chꝛiſti licet incerti ſint vt
dictum eſt/ q2 in eis pꝛetẽditur fa
uoꝛ pietatis: ꝛ pꝛobãtur ſupꝛadi
cta inſti. de here. qua. ꝛ diffe. §. te=

ſtamenti autē.et.C.qui te.fa.poſ ſunt.l.cū heredes et de here. iſti. l.hereditatꝫ. ¶ Finalr̄ aūt nota bis ꝙ quattuoꝛ ſunt ꝑſone que li cet inter extraneos heredes com= putētur .tamen oīno inſtituende ſunt.ſcꝫ emancipatus.vt inſti .de exhe.li .§.emācipatos. Jtē filius inſtituēdus eſt a matre.licet et ex traneus heres ſit.vt iſti.de here. qua.et di .§.ceteri.ꝛ de ex here.li. .§.fina.in fi.ꝛ de inoffi.teſta.in p̄n ci.ꝛ de ſenatuſcō.oꝛfi.i prin.ꝛ.C. e.l.i. Jtem nepos ex filia premoꝛ tua.vt in autē.de triē.et ſe.§.neqꝫ illo.col.iij. Jtē pater inſtituēdus eſt a filio liberos nō habente licet non ſit ſuus heres. vt.ff.de inoffi. teſt.l. Nā etſi parētibus.in prin. hij eniꝫ extranei ſint: quandoqꝫ tamen loco ꝛ numero ſuoꝛū here dum cōputātur. vt inſti. de ſerui. cog .§.repetitus.in fi.ꝛ duob⁹ ſe= quētibus.§.et debēt inſtitui vl̄ ri te exheredari alioq̄n teſtamentuꝫ eſt inutile. ſcꝫ quātum ad inſtitu= tionem auc.ex cā . C.de libe.pre= te.et in coꝛpoꝛe vnde ſumitur.

Extra= nei qui ſint.

¶ Additio . Extranei.eñi ſunt q̄ teſtatoꝛis iuri ſubiecti nō ſunt .§. ceteri.in p̄n.inſti.de here . quali. et diff.ꝛ.§.extraneū.C.de rei.vx. acti.Gerardus mulert.

¶ De ſubſtitutiōib⁹.et quid ſit ſubſtitutio. ꝛ q̄ ſubſtitutionum diuiſio. Rubꝛica.xxii.

Licet iſtitutio= nū paſſus ꝑut ex his q̄ dicta ſunt ꝑpēde= re potuiſti ſit ꝑiculo ſus ꝛ dubi⁹. Attñ in ſubſtitutiōib⁹ maioꝛes adhuc la= tēt iſidie.ꝛ ꝑicula īminēt grauio= ra.ē eñi eaꝝ documētū implicitū valde/ꝛ a paucis tabellionib⁹ co= gnitū adeo vt in illis dictatoꝛum ignoꝛātia multoꝛuꝫ iura leſerit: ꝛ teſtatoꝛuꝫ plerūqꝫ fefellerit ſpem et votū. Et propterea tibi ꝯſulo quaten⁹ ſiue ex hac ſiue ex alia ſa lubꝛioꝛi doctrina circa hec redda ris ſollicitus ꝛ ad huiuſmodi tua et aliena vitāda pericula magis cautus. igitur cū de inſtitutiōib⁹ que ſunt prim⁹ gradus heredum dictum ſit: nūc de ſubſtitutionib⁹ que ſunt ſecūdarij grad⁹ heredū dicendū eſt. Subſtitutio itaqꝫ eſt ſecūda cōditionalis inſtitutio. fa= cit.l.i.ff.de vul.ꝛ pu.ſub. Nā ſub ſtitutio cōtinet in ſe inſtitutionē. cum ergo ſic dico: an michi here= dem iſtituo: ꝛ ſi ipſe nō erit heres vel ſi deceſſerit fran. ſit michi he= res vel fran.inſtituo. Patet ꝙ an pure et p̄mo gradu heres iſtituit̄ ſed ſi ſequatur conditio ꝙ ipſe nō ſit heres vel ꝙ deceſſerit: tūc ſub ipſo et poſt ipſum fran. heres eli= git̄ . Unde te ſubſtituo quaſi ſub primo ꝛ poſt primū deficientē te heredem ſtatuo : igitur inſtitutio eſt prim⁹ grad⁹/etiā ſi multi fue= rint inſtituti. Subſtitutio vero ſe cund⁹ eſt.etiā ſi milleſima ſit eo ꝙ obſeruat id eſt poſt primū ꝛ in lo cum prime deficiētis venit.vt.ff. de vul.ſubſti.l.i.in prin. et de bo= noꝛū poſſeſſione ſcd̄m ta.l.ij.§.de fertur verſi. primo autem gradu. nā et omnes nuptie dicūtur ſecū= de que ſequūtur primas. vt.C.de ſecūdis.nup.l.ſi qui.§.talem.

Subſti= tutio quid ſit

Subſti= tuo vñ dicatur.

Nuptie ſcd̄e que dicant̄.

¶ Additio. Et notat glo.ſup ru= bꝛi.C.illo titu.ꝛ glo.ſup ru.ff. de vul.ſubſti.Gerardus mulert.

¶ Diuiditur autē ſubſtitutio.qꝛ alia directa: alia obliq̄ ſiue fidei= cōmiſſaria. Eſt itaqꝫ obliqua ſiue fideicōmiſſaria vel precaria illa ꝑ quā quis capit hereditatem alio mediāte: ſcꝫ teſtatoꝛ fideicōmiſit heredis alteri reſtituere. vt i hoc exemplo. an mihi heredē inſtituo

Subſti= tutionū diuiſio.